

ПЕРШИЙ РОЗДІЛ

*Імперія — немовби вишня тая,
коли весніє, пелюстки із плином часу осипає,
коли ж безплідна, з часом розцвітає.*

Відколи світ існує, так триває.

КНИГА ПІСЕНЬ, 856 РІК

ВІЙНА ОСЬ-ОСЬ ПРИЙДЕ...

Звістки зринули й покотилися столицею, спричинивши хвилю подиву, тривоги, а подекуди — і палкої жаги слави. Та лише в моєму батьківському домі вони не викликали жодного запалу.

— Я не поїду, — заявив батько, захований у хмарі диму. І хоча в непровітрюваній кімнаті стояв сморід поту й опіуму, він не дозволяв нам бодай вікно відчинити. Запевняв, ніби сонячне світло шкодитиме його очам. Та гадаю, він просто не хотів показувати нам і сам боявся побачити, до чого дійшов.

Поряд зі мною здригнулася його дружина Сюїн — моя мачуха, старша за мене лише на сім років. Слуги очікували, що коли вона з'явиться, я дихатиму на неї отрутою, але через те що батько дедалі більше лютував і з'їжджав з глузду, ми об'єдналися проти спільного ворога і з часом стали не просто союзницями, а лаотунами — добрими товаришками.

Цієї миті Сюїн стиснула кулаки, щосили стримуючи свої почуття.

— Призов — це небесний мандат. За брехню імператорському командувачеві карають смертю...

— Заради Бога, просто скажи їм, що я нездужаю! Вигадай щось. Коли доходить до пошуку способів витрачання грошей, ти неабияк винахідлива. От і скористайся цим, аби відбрехатися.

Я відчула, ніби задихаюся від такої несправедливості. Та як батько посмів звинувачувати Сюїн, коли сам програв усі наші гроші?

— Це через твої азартні ігри ми втратили...

Сюїн затулила мені рота долонею. «Мейлінь, ні», — прошепотіла вона. Батько ж випустив тонке кільце диму з люльки — він навіть не почув мене. Занурений у свої думки, пробурмотів:

— Я не піду на війну. Я відмовляюся. Чоловікові мого зросту це не личить.

Його рука тремтіла, коли він вибивав попіл із люльки в стару попільничку. Ця порцеляна колись належала до посагу моєї матері. Тепер вона вся була пощерблена й поплямована — зруйнована, як і все інше в цьому домі.

— Чом би тобі не послати замість мене старого слугу? — запропонував батько й посміхнувся, втішений своєю вигадкою. Він нарешті відклав люльку й звернув на нас увагу. — Можна сказати, що він — це я.

— Батьку, — вигукнула я, не в силах стримати язика. — Чжоу недовго лишилося жити на цьому світі.

— Хіба я просив твого слова? — гримнув він, бо нарешті мене помітив.

Сюїн кинула на мене стривожений погляд, я похитала головою, а батько розреготався.

— Так ще й ліпше, — вирішив він. — На одному вогнищі спряжити дві яєчні, як кажуть письменні люди. Нехай ото краще здохне там, ніж марнуватиме наші домашні запаси. У наш час навіть собаки приносять більше користі, ніж він...

— Та дядько Чжоу зробив для цього дому куди більше, ніж ти будь-коли.

Слова зірвалися з моїх вуст, перш ніж я встигла подумати двічі. Сюїн ахнула, батько звузив очі, а потім підвівся, вхопившись за стіл, щоб утриматися на ногах. Він постарів на п'ять років, але й досі залишався кремезним чолов'ягою, на кілька голів вищим за мене. Кажали, він міг панувати будь-де завдяки самій своїй присутності, поки над ним не запанував опіум.

Тепер він хиткою, непевною ходою наближався до мене, його довге волосся розсипалося по плечах. Батько загарчав, схопив мене за підборіддя й змусив зустрітися очима з його водянистим поглядом. Його обличчя наблизилося впритул. Я так близько не підходила до батька вже багато років.

Якось Сюїн зізналася мені, що коли вперше зустріла батька, він здався їй вродливим — із цим ясным поглядом темних очей, прямим носом і високими вилицями. «*Ти обдарована вродою, як і він*», — мовила тоді Сюїн, намагаючись зробити мені комплімент. А я... так і не зізналася їй, що для мене — це найгірша у світі образа.

— Цей Чжоу виховав тебе зухвалою, — промимрив батько. — По смерті твоєї матері я не повинен був дозволяти йому втручатися.

Він повертав моє обличчя з боку на бік, немов різник, який оглядає свиню, перш ніж її зарізати. Коли ж я спробувала вирватися, батько лише міцніше стиснув моє підборіддя.

— Скільки їй років? — звернувся він до Сюїн. У його голосі з'явилися глазливі нотки. — Скільки ж рочків моїй дорогій, любій донечці?

Голос Сюїн тремтів, коли вона відповідала:

— Трохи більше вісімнадцяти. Мені ще багато чого треба навчити її жіночого...

— Мовчи. — Батько відпустив мене, і тепер його очі блукали моїм тілом. — Вісімнадцять — забагато для незаміжньої. Нехай Чжоу завтра покличе сваху. Я чекаю на віно до молодика.

Молодик мав зійти за два тижні.

— Ні! — вигукнула я. — Не хочу виходити заміж!

Не встигла отямитися, як батькова рука врізалася мені в щоку з такою силою, що голова відкинулася набік. Я закліпала, стримуючи сльози.

— Хай Мейлінь, ти роби́тимеш те, що тобі наказують, — мовив батько з убивчими нотками в голосі. — І якщо не зможеш отримати гарного віна як перша дружина, я продам тебе як наложницю.

— Мій володарю, будь ласка... — Несила було знести благального погляду Сюїн.

— Ти не втручатимешся! — Батько вже було підняв руку, щоб і її вдарити, та я перша встигла схопити ту за руку й потягла до себе. Сюїн тремтіла так, що її дроз передався й мені, пробираючи до кісток.

— Це моє остаточне рішення! — grimнув батько. — Вісімнадцять років Мейлінь жила під моїм дахом,

носила моє ім'я, їла за моїм столом. Настав час віддати мені борги. — Його рука сіпнулася в пошуках люльки. — Геть з моїх очей обидві!

Сюїн відчинила двері, аби втекти, перш ніж він устиг передумати.

— І щоб нікого з посланців воєводи в цей дім не пускали!

Двері за нами грюкнули. Не наважуючись зупинитися, ми спустилися коридором і опинилися в жіночих покоях на іншому кінці подвір'я. Лише тоді я дозволила собі розслабитися.

— Мей, серденько, — шепотіла Сюїн, пригортаючи мене до грудей і погойдуючи, мов малу, поки ми обидві тихенько рюмсали. Бо навіть у наших покоях стіни мали вуха.

— Усе не так погано, — стиха втішала вона. — Сваха підшукає тобі доброго, порядного чоловіка. Він цінуватиме й захищатиме тебе.

— Б'юся об заклад, що те саме сваха говорила й про батька, коли зводила тебе з ним. Брехухи вони всі. — Мій голос теж зламався. — Я духу батькового не зношу!

Сюїн цитькнула.

— Не нарікай на батька. Йому дуже важко. І дня не минає, щоб не приїжджали вимагати виплати боргів.

Я підняла голову.

— Я гадала, що ти звільнила більшість слуг.

Вона зітхнула.

— Усе одно в таких умовах наша господа довго не протримається. Може, і добре, що на порозі війна. — Вона затнулася, закусив губу. — Хай Небеса пробачать мені ці слова!

Мені слянула думка, і я спробувала витерти сльози.

— То потрібне віно за мене, так?

Сюїн розтулила була рота, але відразу ж стулила.

— Що ж, — мовила вона, — поки війна наближається, гадаю, лихварі займатимуться дечим іншим.

— Цзе!

До кімнати вбігла моя молодша сестричка, стискаючи свою улюблену ганчір'яну ляльку. Їй було лише п'ять роців, але вона вже нутром відчувала назрівання чвар. У нашій родині, де про мир годі й мріяти, інакше не вижити.

— Жоуха, — я підвелася й витерла сльози.

Сюїн погладила дівчинку по голівці й поправила кіски.

— Я звеліла Сливі сховатися в дитячій кімнаті, — мовила Жоуха. — Вже бачу, що тато не в гуморі.

— Розумничка ти моя! — вигукнула Сюїн. — Пограйся з братиком і тримайся завтра подалі від дороги, добре? Ми із Цзе будемо зайняті.

— А що ти робиш? — Мала обхопила мої коліна й налякано глянула знизу вгору. Отже, підслуховувала.

— До нас прийде сваха, — вирішила бути чесною. — І я привезу додому велике віно для всіх вас. Тоді у вас будуть нові шовки на сукні!

— Ніяких шовків мені не треба, — заперечила Жоуха. — Хай погорять усі ті сукні!

Сюїн примусила себе розсміятися.

— Ти жахаєшся суконь, як той птах фенікс — заліза.

— А щоб ті свати пропали!

Щоки в Жоухи почервоніли — ознака того, що в неї починається істерика.

— Тихіше, — Сюїн щипнула її за щічку. — Свати — хороші люди. Вони читають зірки й приносять щасливу долю сім'ям по всьому Аньлаю.

— Щаслива доля... — гірко всміхнулася я, хоча й намагалася стримувати себе перед Жоухою. Вона ж бо колись теж розмовлятиме зі свахою, і її спіткає така сама доля. Від цієї думки мені закортіло вити з відчаю. Не дивно, що аньлайські матері так старалися не любити своїх дочок. Адже віддати їх — це однаково, що вирвати шматочок власного серця.

— А я своїй свасі вдячна, — тихо мовила Сюїн, зустрівши мій погляд над маленькою голівкою Жоухи, — бо вона привела мене до тебе, сестричко.